

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๑๑.๗/ว ๙๗

ปล. ()
 ผ.คณ. ()
 ก.ร. ()
 นิ.ก.ร. ()

ที่ทำการปกครองจังหวัด
เลขที่ 8
วันที่ ๓ ม.ค. ๒๕๖๘
เวลา

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กรมการปกครอง
(กลุ่มงานความมั่นคง)
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐ ๐4

๒ มกราคม ๒๕๖๘

เลขที่ 2568
วันที่ 3 ม.ค. 2568
เวลา

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ประจำปี ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ประจำปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๔๒๑/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ จำนวน ๑ ฉบับ

๑๑/๖๖
ช่วยในการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ได้มีมติเห็นชอบมาตรการรับมือ
สถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ประจำปี ๒๕๖๘ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดการประชุมเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน
และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ประจำปี ๒๕๖๘ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมสโมสรอยอดทัฬห กองพลทหารราบที่ ๗ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยนายกรัฐมนตรี
นางสาวแพทองธาร ชินวัตร ได้มอบนโยบายและข้อสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อม
การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ประจำปี ๒๕๖๘

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง
ขนาดเล็ก PM_{2.5} เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้จังหวัดแจ้งอำเภอขับเคลื่อนการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน
ในการแก้ไขสถานการณ์ตามอำนาจหน้าที่ โดยมีมาตรการป้องกันก่อนการเกิดเหตุและเพิ่มความเข้มข้น
ของมาตรการตามสถานการณ์ ในแต่ละพื้นที่ให้ได้ผลและสื่อสารเชิงรุกเพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจ
ความเชื่อมั่นและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องตามสถานการณ์ ดังนี้

๑. จัดตั้งศูนย์ติดตามสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน ระดับอำเภอ (War Room) เพื่อเร่งรัด
การแก้ไขปัญหา ติดตามสถานการณ์ และรายงานให้ศูนย์ฯ ระดับจังหวัดทราบ

๒. ร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคุมการเผาทุกชนิด ทั้งในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์
พื้นที่การเกษตร พื้นที่รกร้างว่างเปล่า พื้นที่สาธารณะ พื้นที่สองข้างทางถนน รวมถึง การเผาขยะ กิ่งไม้ใบไม้
ตามบ้านเรือนประชาชน

๓. เตรียมความพร้อมบุคลากร ระดับเพลิง วัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ระงับเหตุ และควบคุมไฟป่า
ในพื้นที่เสี่ยงให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่

๔. จัดชุดปฏิบัติการฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน
ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ฯลฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลาดตระเวน เฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยง
ตรวจตราป้องกันไม่ให้เกิดการลักลอบเผาในพื้นที่ทุกประเภท (ยกเว้นพื้นที่ที่กำหนดไว้ให้เป็นพื้นที่บริหารจัดการ
เชื้อเพลิงในห้วงเวลาที่กำหนด) และหากพบเห็นไฟไหม้ป่า หรือไฟไหม้ในที่โล่ง ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
ให้ดำเนินการดับไฟ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้แจ้งหน่วยควบคุมไฟป่า หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในพื้นที่ดำเนินการโดยเร็ว

/๕. ประชาสัมพันธ์...

๕. ประชาสัมพันธ์ ผ่านหอกระจายข่าว เสียงตามสาย และดำเนินการเชิงรุก โดยให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ฯลฯ รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และชี้แจงให้ประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติตามประกาศของจังหวัด โดยการเคาะประตูบ้าน สื่อสารให้ความรู้หรือสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกร ลดการเผาในพื้นที่เกษตร ด้วยการแปรรูปและใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อสร้างรายได้ และให้ประชาชนงดการเผาทุกชนิด ด้วยการคัดแยกและจัดการขยะด้วยวิธีอื่นแทนการเผา และให้ตระหนักถึงปัญหาสุขภาพ โดยเฉพาะในเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยโรคทางเดินหายใจ รวมทั้งความเสียหายทางเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นได้และสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ทั้งในด้านการเฝ้าระวัง การแจ้งเหตุ และการบรรเทาผลกระทบ

ทั้งนี้ หากมีการดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5} ในพื้นที่ขอให้รายงานผลการดำเนินการผ่านทางกลุ่มไลน์ “สาธารณสุขฝ่ายปกครอง” ให้กรมการปกครองทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๗๐๘

(นายไชยวัฒน์ จุนถิระพงศ์)
อธิบดีกรมการปกครอง

กลุ่มไลน์สาธารณสุข

ฝ่ายปกครอง

สำนักอำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ส่วนปฏิบัติการพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๗๘ ๕๐๐๒ ต่อ ๕๑๒

โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๐๙๖๕

มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘

๑. ความเป็นมา

สถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ที่จะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นและมีค่าเกินมาตรฐานอยู่ในระดับมีผลกระทบต่อสุขภาพ จะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นลำดับแรก ต่อด้วยภาคกลางและภาคตะวันตก และตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ จะพบในพื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีแหล่งกำเนิดหลักและกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ ไฟป่า การเผาในพื้นที่เกษตร หมอกควันข้ามแดน การจราจรและขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาในช่วงต้นปีที่มีความกดอากาศสูง แผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศปิด ลมสงบ ฝุ่นละอองไม่ฟุ้งกระจายและสะสมในพื้นที่จนเกินมาตรฐาน

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ซึ่งเป็นวาระแห่งชาติมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินงานและบูรณาการการแก้ไขปัญหา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน มีการถอดบทเรียนเพื่อยกระดับการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในแต่ละปีอย่างต่อเนื่อง โดยปี ๒๕๖๗ ทุกภาคส่วนร่วมดำเนินงานภายใต้มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM_{2.5} ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ ทำให้สถานการณ์ฝุ่นละอองและสถานการณ์จุดความร้อนในช่วงวิกฤตของปี ๒๕๖๗ มีแนวโน้มดีขึ้น

แม้ว่าสถานการณ์จะมีแนวโน้มดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมาในหลายพื้นที่และภาพรวมของประเทศ แต่ยังคงพบปริมาณฝุ่นละอองเกินมาตรฐานในหลายช่วงเวลา รวมถึงยังพบจุดความร้อนเป็นจำนวนมากในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งในบางพื้นที่มีจำนวนจุดความร้อนเพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ประกอบกับสภาวะทางอุตุนิยมวิทยาในช่วงฤดูหนาว จะส่งผลให้เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในบรรยากาศและมีปริมาณสูงขึ้น และบางช่วงเวลายังคงต้องเผชิญกับหมอกควันข้ามแดนที่เกิดจากการเผาในประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงร่วมกับทุกภาคส่วนจัดทำมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อประชาชน

๒. กรอบแนวคิด

แนวทางยกระดับมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีกรอบแนวคิด ประกอบด้วย การเตรียมการรับมือล่วงหน้าให้เร็วขึ้น วิเคราะห์จัดทำพื้นที่เสี่ยงการเผาเสี่ยงฝุ่น (Risk Map) ควบคุมพื้นที่แบบมุ่งเป้ากลุ่มป่าแปลงใหญ่ป่ารอยต่อไฟที่เผาไหม้ซ้ำซาก ยึดพื้นที่ที่มีปัญหาเพื่อยกระดับปฏิบัติการของภาครัฐแบบข้ามเขตปกครอง บริหารไฟในพื้นที่เกษตรช่วงการเก็บเกี่ยวภายใต้ระบบการลงทะเบียน ให้รางวัลกับคนทำดีเพื่อสร้างแรงจูงใจ และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับผู้กระทำผิดตามหลัก PPP ใช้หลักการเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านก่อนเริ่มหมอกควันข้ามแดน มีงบประมาณและการสนับสนุนที่ยืดหยุ่น ใช้การสื่อสารที่รวดเร็ว ตรงประเด็น ทันเหตุการณ์ เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย กระจายข้อมูลทั่วทุกพื้นที่ มีตัวชี้วัดที่คำนึงถึงการลดผลกระทบต่อประชาชน ทั้งนี้ มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ จะมีการวางแผนปฏิบัติทั้งในระดับประเทศ ระดับกลุ่มพื้นที่ (Cluster) และระดับจังหวัด

๓. พื้นที่และเป้าหมาย

๓.๑ พื้นที่ป่า

เป้าหมาย : ควบคุมพื้นที่เผาไหม้ (ลดลงจากปี ๒๕๖๗)

(๑) ๙ จังหวัดภาคเหนือตอนบน	ลดลงร้อยละ ๒๕
(๒) ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง	ลดลงร้อยละ ๒๕
(๓) จังหวัดกาญจนบุรี	ลดลงร้อยละ ๒๕
(๔) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ลดลงร้อยละ ๒๕

พื้นที่ป่าแปลงใหญ่เสี่ยงเผาไหม้ ๑๔ กลุ่มป่า (Cluster)

(๑) กลุ่มป่าลุ่มน้ำปาย	(จ.แม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่)
(๒) กลุ่มป่าศรีลานนา-แม่ลาว	(จ.เชียงใหม่ จ.เชียงราย จ.ลำปาง จ.พะเยา)
(๓) กลุ่มป่าสะเมิง	(จ.เชียงใหม่)
(๔) กลุ่มป่าสาละวิน	(จ.แม่ฮ่องสอน จ.เชียงใหม่ จ.ตาก)
(๕) กลุ่มป่าตอนใต้จังหวัดเชียงใหม่	(จ.เชียงใหม่ จ.แม่ฮ่องสอน จ.ลำพูน จ.ตาก)
(๖) กลุ่มป่าถ้ำผาไท	(จ.ลำปาง)
(๗) กลุ่มป่าแม่ยม	(จ.แพร่ จ.พะเยา จ.ลำปาง)
(๘) กลุ่มป่าเหนือเขื่อนสิริกิติ์	(จ.น่าน จ.อุตรดิตถ์ จ.แพร่)
(๙) กลุ่มป่าเขื่อนภูมิพล	(จ.ตาก จ.เชียงใหม่ จ.ลำพูน จ.ลำปาง)
(๑๐) กลุ่มป่าเวียงโกศัย - แม่ะ - ป่าแม่มอก	(จ.ลำปาง จ.สุโขทัย จ.ตาก จ.แพร่ จ.ลำพูน)
(๑๑) กลุ่มป่าห้วยขาแข้ง - แม่วังก	(จ.อุทัยธานี จ.กำแพงเพชร จ.ตาก จ.นครสวรรค์)
(๑๒) กลุ่มป่ารอบเขื่อนศรีนครินทร์	(จ.กาญจนบุรี)
(๑๓) กลุ่มป่าจังหวัดเลย	(จ.เลย จ.เพชรบูรณ์)
(๑๔) กลุ่มป่าจังหวัดชัยภูมิ	(จ.ชัยภูมิ)

การติดตามผลในช่วงปฏิบัติการ : ควบคุมจำนวนจุดความร้อนจากการเผาไหม้

ความสำเร็จในการจัดการ ๑๔ กลุ่มป่าแปลงใหญ่รอยต่อไฟ (Cluster)

- (๑) มีกลไกการบริหารจัดการไฟแปลงใหญ่ที่ข้ามเขตป่าหรือเขตปกครอง
- (๒) ลดผลกระทบจากฝุ่นละอองต่อพื้นที่ชุมชน หรือเขตเศรษฐกิจหรือพื้นที่ท่องเที่ยว
(เชิงขนาด : เชิงปริมาณ : เชิงระยะทาง)
- (๓) มีการบูรณาการความร่วมมือของชุมชนรอบป่าและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม
- (๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ป่าแปลงใหญ่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๓.๒ พื้นที่เกษตร

เป้าหมาย : ควบคุมพื้นที่เผาไหม้จากการเผาข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน (ลดลงจากปี ๒๕๖๗)

(๑) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ลดลงร้อยละ ๒๐
(๒) ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ	ลดลงร้อยละ ๓๐
(๓) ภาคกลาง	ลดลงร้อยละ ๑๐
(๔) ภาคตะวันตก	ลดลงร้อยละ ๑๕

กลุ่มพืชเป้าหมาย

(๑) นาข้าว	ลดลงร้อยละ ๓๐
(๒) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ลดลงร้อยละ ๑๐
(๓) อ้อยโรงงาน	ลดลงร้อยละ ๑๕

การติดตามผลในช่วงปฏิบัติการ : ควบคุมจำนวนจุดความร้อนจากการเผาไหม้

ความสำเร็จในการจัดการไฟในพื้นที่เกษตร (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจังหวัด)

- (๑) มีเกษตรกรลงทะเบียนจัดการเชื้อเพลิงผ่านระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของเกษตรกรที่มีความจำเป็นต้องจัดการเชื้อเพลิง
- (๒) การจัดการไฟจำเป็นที่มีการควบคุม (มีการขอยกแปลง ไม่เผากลางคืน ไม่เผาข้ามคืน) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรที่ลงทะเบียนในระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิง

๓.๓ พื้นที่เมือง (เป้าหมาย : ควบคุมการระบายฝุ่นในพื้นที่เมือง)

(๑) การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ	ร้อยละ ๑๐๐
(ยานพาหนะและโรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมาย)	

๔. ผลลัพธ์คุณภาพอากาศรายพื้นที่ในช่วงวิกฤต

รายภาค	ค่าเฉลี่ย PM _{2.5}		ค่าเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมงสูงสุด		จำนวนวันที่เกินมาตรฐาน	
	ปี ๒๕๖๗	ลดลงร้อยละ	ปี ๒๕๖๗	ลดลงเหลือไม่เกิน	ปี ๒๕๖๗	ลดลงร้อยละ
๑๗ จังหวัดภาคเหนือ	๕๖ มคก./ลบ.ม.	๑๕	๒๑๘ มคก./ลบ.ม.	๑๕๐ มคก./ลบ.ม.	๑๒๙	๑๐
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	๓๓ มคก./ลบ.ม.	๕	๓๐๑ มคก./ลบ.ม.	๗๕ มคก./ลบ.ม.	๙๗	๕
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๗ มคก./ลบ.ม.	๕	๑๒๙ มคก./ลบ.ม.	๗๕ มคก./ลบ.ม.	๑๑๓	๕
ภาคกลาง	๓๔ มคก./ลบ.ม.	๕	๓๑๓ มคก./ลบ.ม.	๗๕ มคก./ลบ.ม.	๑๐๑	๕
ภาคตะวันตก	๔๑ มคก./ลบ.ม.	๕	๓๑๘ มคก./ลบ.ม.	๗๕ มคก./ลบ.ม.	๘๔	๕

๕. การปฏิบัติการ

การปฏิบัติการภายใต้มาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ กำหนดให้สอดคล้องกับแหล่งกำเนิด ดังนี้

๕.๑ ระยะเตรียมการ (แผนที่เสี่ยงการเผาเสี่ยงฝุ่น หรือ Risk Map)

๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๑ จัดทำแผนที่เสี่ยงเผา และแผนปฏิบัติงานการจัดการไฟป่าตามปฏิทินห้วงเวลาการเกิดไฟทั้งในพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่เกษตรกรรมในที่ดินที่รัฐจัดสรรให้ในพื้นที่ป่าแปลงใหญ่รอยต่อไฟ ๑๔ กลุ่มป่า (Cluster) จัดฝึกอบรมเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมไฟป่าให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอาสาสมัครควบคุมไฟป่าภาคประชาชน เพื่อให้มีความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

๑.๒ จัดทำแผนบริหารจัดการเชื้อเพลิงที่ระบุพื้นที่และระยะเวลา แจ้งต่อคณะกรรมการระดับจังหวัดและสื่อสารให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องการบริหารจัดการเชื้อเพลิง อาทิ คำนียาม วัตถุประสงค์ หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการบริหารจัดการเชื้อเพลิง

๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกรายชนิดของพืชเกษตรที่เสี่ยงต่อการเผา ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน และข้อมูลเกษตรกรแยกรายจังหวัด เพื่อการวางแผนในการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรที่เสี่ยงการเผาไหม้ และเป็นข้อมูลให้จังหวัดจัดทำระบบปฏิบัติการบริหารจัดการเชื้อเพลิงและแผนบริหารจัดการเชื้อเพลิงระดับจังหวัด อำเภอ และตำบลตามรายชื่อเกษตรกรและจำนวนพื้นที่ที่ขึ้นทะเบียนไว้

๕.๒ การจัดการไฟในป่า

๕.๒.๑ พื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ

๓) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับจังหวัดและฝ่ายความมั่นคง (กองทัพบก กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองทัพอากาศ) จัดชุดปฏิบัติการ ชุดลาดตระเวน จัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยง พื้นที่เป้าหมายหลักที่เป็นพื้นที่มุ่งเป้าในป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ ร่วมกับชุมชนที่อยู่ในและใกล้พื้นที่ป่าเพื่อป้องกัน จับกุมการบุกรุกและเผาพื้นที่ป่าและการดับไฟ สร้างการรับรู้ ปลุกจิตสำนึก ให้กับชุมชนในพื้นที่ และสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการป่าและการดับไฟป่า

๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติการตามแผนบริหารจัดการ เชื้อเพลิง และแจ้งให้คณะกรรมการระดับจังหวัดทราบ

๕) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและจังหวัด ประกาศจำกัดการเข้าพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยง ในช่วงเวลาที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่ตามประกาศของเจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันการลักลอบเผาในพื้นที่ป่า

๕.๒.๒ พื้นที่ทำประโยชน์อื่นในพื้นที่ป่า

๖) คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดและคณะกรรมการป่าชุมชน ส่งเสริมและสนับสนุน การใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชุมชนโดยไม่เผา เข้มงวดกวาดขัน เฝ้าระวัง และติดตามตรวจสอบการบุกรุก/เผาในพื้นที่ป่าชุมชน หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ทำการแจ้งเตือน หากพบการกระทำผิดซ้ำให้ดำเนินการ ลงโทษตามข้อบังคับของชุมชน การสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการป่า ดับไฟป่าและการปรับเปลี่ยนอาชีพ

๗) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ร่วมดำเนินการ

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้พื้นที่เกษตรกรรมในที่ดินของรัฐทำการเกษตรแบบไม่เผา โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเกษตรกรที่ทำการปลูกพืชชนิดเดิมแต่ไม่เผาในทุกขั้นตอนการผลิต ปรับเปลี่ยน การปลูกพืชบนที่สูง จากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นพืชที่มีมูลค่าสูง และปรับเปลี่ยนพืชบนพื้นราบ จากพื้นที่ ไม่เหมาะสมปลูกข้าวปรับไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการกำจัดตอซังและเศษวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตรแบบไม่เผาให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

- จัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอ เพื่อส่งเสริมและรองรับการเปลี่ยนแปลงการเพาะปลูกพืช จากพืชเชิงเดี่ยวเป็นพืชแบบผสมผสานแบบไม่เผา โดยมีพื้นที่มุ่งเป้าที่ชัดเจนและรายงานความสำเร็จ

- การสนับสนุนให้ภาคเอกชนร่วมลงทุนในการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็น การปลูกพืชแบบผสมผสาน

- หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดให้ทำการแจ้งเตือน หากพบการกระทำผิดซ้ำ ให้ดำเนินการเพิกถอนสิทธิในการอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย

๕.๓ การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร

๘) ให้จังหวัดนำข้อมูลจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และประกาศขึ้นทะเบียนรายชื่อเกษตรกรและจำนวนพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องใช้ไฟ อาทิ พื้นที่เกษตรกรรมที่อยู่ในพื้นที่สูงในช่วงปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตพื้นที่ไร่มวนเวียน พื้นที่ที่จำเป็นต้องกำจัดการแพร่ระบาดของศัตรูพืช การจัดการวัสดุทางการเกษตรก่อนการเก็บเกี่ยว และหลังการเก็บเกี่ยว มุงเป่าพื้นที่นาข้าว พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการไฟในพื้นที่เกษตรกรรมในแต่ละจังหวัดในช่วงตั้งแต่ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน - ๑๕ พฤษภาคม

๙) ให้จังหวัดร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บริหารจัดการไฟในพื้นที่เกษตรที่เพาะปลูกข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในช่วงเก็บเกี่ยว โดยพิจารณาความสอดคล้องกับการปล่อยน้ำชลประทาน สภาพอากาศ ความจำเป็นในการเผา ให้จังหวัดนำระบบปฏิบัติการบริหารจัดการเชื้อเพลิงที่จัดทำไว้ดำเนินการตามรายชื่อเกษตรกรและจำนวนพื้นที่ที่ขึ้นทะเบียน โดยให้มีการกำหนดและประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจัดการการเผา เช่น ต้องมีการย่อยแปลง ดำเนินการในช่วงกลางวันที่มีอากาศถ่ายเทได้ดี การไม่เผาข้ามคืน ให้จัดทำแนวกันไฟโดยรอบ และควบคุมมิให้ไฟลุกลาม วิธีการควบคุมกำกับดูแลตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศ และให้บังคับใช้กฎหมายกับผู้ฝ่าฝืน

๑๐) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินมาตรการเชิงรุกกับเกษตรกรในที่ดินที่รัฐจัดสรรให้ โดยพิจารณาตัดสินสิทธิความช่วยเหลือหรือชดเชยต่าง ๆ จากภาครัฐ ไม่ให้สิทธิ หรือ เพิกถอนสิทธิ ส.ป.ก. / นิคมสหกรณ์ และดำเนินมาตรการกับเกษตรกรที่ไม่ให้ความร่วมมือ ทำการเผาพื้นที่เกษตรกรรม หรือไม่เข้าระบบขึ้นทะเบียนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการบริหารจัดการไฟในพื้นที่เกษตรกรรมที่จังหวัดกำหนด ซึ่งต้องมีประกาศล่วงหน้าให้รับทราบโดยทั่วกัน

๑๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขยายผลการดำเนินงานให้เกษตรกรปรับปรุงแบบการผลิตให้ปลอดภัย โดยเน้นการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บนที่สูงโดยเฉพาะภาคเหนือ การปลูกข้าวบนพื้นที่ราบแบบไม่เผา โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การสนับสนุนเครื่องจักรกลในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่

๑๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ ออกมาตรการกำหนดสิทธิและประโยชน์เพื่อสร้างแรงจูงใจแก่เกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรแบบไม่เผา หรือที่ได้มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีเกี่ยวกับการผลิตพืชแบบไม่เผา และสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายให้ได้ราคาที่สูงกว่าสินค้าทั่วไป เริ่มจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ได้รับการรับรองกระบวนการผลิตแบบไม่เผาเพื่อลดปัญหาฝุ่น PM_{2.5} (PM_{2.5} Free Plus) และเพิ่มสิทธิพิเศษให้กับเอกชนที่รับซื้อสินค้าเกษตรแบบไม่เผา หรือสนับสนุนเครื่องจักรกล

๑๓) กระทรวงอุตสาหกรรม ให้ควบคุมปริมาณอ้อยไฟไหม้เข้าโรงงานผลิตน้ำตาลทราย โดย

- การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายโดยอาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีการลดการเผาอ้อย และส่งเสริมให้มีการนำส่งอ้อยสดคุณภาพดีส่งโรงงานผลิตน้ำตาลทราย

- ศึกษาแนวทางการใช้พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหา วัตถุประสงค์ย่อยโรงงานที่ถูกกลักลอบเผาสำหรับโรงงานผลิตน้ำตาลทรายอย่างยั่งยืน
- การบริหารจัดการการเผาสาบ และสนับสนุนเทคโนโลยีเครื่องจักรการสาบใบอ้อยก่อนการตัด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเผา

๕.๔ การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง

๕.๔.๑ ยานพาหนะ

๑๔) กรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่นที่เป็นเมืองใหญ่ร่วมกับกระทรวงคมนาคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ออกประกาศห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่เข้าในเขตเมือง ในช่วงวิกฤติฝุ่นละออง เพื่อลดจำนวนรถและลดการระบายมลพิษ

๑๕) กระทรวงคมนาคม กรุงเทพมหานคร จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนประชาชนในการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะ

๑๖) กระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรร่วมกับ กรมการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางราง องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เสนอนโยบายปรับลดอัตราค่าโดยสารระบบขนส่งสาธารณะ รวมถึงการปรับลดราคาค่าจอดรถในบริเวณจอดแล้วจร ในช่วงวิกฤติฝุ่นละออง

๑๗) กระทรวงคมนาคม โดยองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ และกรมการขนส่งทางบก เร่งรัดดำเนินงานตามแผนการทดแทนรถโดยสาร ขสมก. ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลด้วยรถโดยสารไฟฟ้าให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๑๘) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร เข้มงวดตรวจสอบ/ตรวจจับควันดำ และควบคุมดูแลการระบายมลพิษจากรถบรรทุก รวมถึงพื้นที่ก่อสร้างในช่วงวิกฤติฝุ่นและบังคับใช้กฎหมายโดยบทลงโทษสูงสุด

๑๙) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้มงวดตรวจสอบ/ตรวจจับการกระทำผิดวินัยจราจร การห้ามจอดรถบนผิวถนนกีดขวางทางจราจร หากฝ่าฝืนให้ใช้บทลงโทษสูงสุด

๕.๔.๒ อุตสาหกรรม

๒๐) กระทรวงอุตสาหกรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบบังคับใช้กฎหมายกับ โรงงานอุตสาหกรรม โรงไฟฟ้า และสถานประกอบการเป้าหมาย อาทิ กิจการเผาถ่าน หลอมโลหะ เตาเผาขยะ เตาเผาขยะติดเชื้อ อย่างเข้มงวด

๕.๔.๓ ชุมชนและริมทาง

๒๑) กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดชุดปฏิบัติการหรือจัดให้มีระบบเฝ้าระวังที่มีเทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการเฝ้าระวังตรวจสอบ ควบคุม และจับกุมผู้เผาสองข้างทาง เผาขยะ เศษใบไม้กิ่งไม้ เศษวัสดุทางการเกษตร อย่างมีประสิทธิภาพ

๒๒) จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์เหตุเพลิงไหม้ที่อาจเกิดขึ้นในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในช่วงเริ่มเข้าสู่ฤดูร้อน

๕.๕ การจัดการหมอกควันข้ามแดน

๒๓) กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการส่งเสริมการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรแบบไม่เผาโดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และศึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเสนอแนวทางหรือวิธีการที่เหมาะสมในการลดหรือระงับการนำเข้าสินค้าเกษตรที่พิสูจน์ได้ว่ามีกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการเผาทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน

๒๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงการต่างประเทศ จัดให้มีการหารือระดับรัฐมนตรีเพื่อยกระดับความร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนในอนุภูมิภาคแม่โขงและภูมิภาคอาเซียนก่อนเข้าสู่ช่วงหมอกควันข้ามแดน

๒๕) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงกลาโหม สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ข้อมูล/ศูนย์แจ้งเตือน เพื่อการบริหารและป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ และศูนย์บัญชาการเฝ้าระวัง ควบคุม และดับไฟ ในประเทศเพื่อนบ้าน

๕.๖ การบริหารจัดการภาพรวม

๕.๖.๑ งบประมาณและการให้สิทธิประโยชน์

๒๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการขอรับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน อาทิ

- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวบรวมรายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ๒๕๖๘ ในการป้องกันและควบคุมไฟป่าในพื้นที่ ๑๔ กลุ่มป่าแปลงใหญ่รอยต่อไฟ (Cluster) และเร่งรัดการขอรับการจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หรือขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนก่อนเข้าสู่ห้วงฤดูไฟป่า เพื่อสนับสนุนกำลังพลประจำจุดเฝ้าระวังในพื้นที่ป่า และบูรณาการกำลังพลของกระทรวงกลาโหม ทั้งกองทัพบก กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองทัพอากาศ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน และฝ่ายปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ติดตามตรวจสอบการบุกรุก/การเผาในพื้นที่ป่า และปฏิบัติการดับไฟป่า ทั้งภาคพื้นดินและทางอากาศ

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอรับการจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อสนับสนุนการจัดการไฟในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่

๒๗) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ให้สิทธิประโยชน์กับภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าและดับไฟป่า การพัฒนากิจการเกษตรที่ยั่งยืนทั้งการจัดการฟางข้าวและตอซัง และการเก็บเกี่ยวผลผลิต การตัดต้นอ้อยหรืออัดใบอ้อยเพื่อส่งโรงงานไฟฟ้าชีวมวลซึ่งจะช่วยลดการเผา การนำเศษวัสดุทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรมและในโรงไฟฟ้า

๕.๖.๒ การยกระดับการบังคับใช้กฎหมาย

๒๘) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินคดีให้มีความทันสมัย โดยสามารถใช้พยานหลักฐานสมัยใหม่เพื่อเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการประกอบการสืบสวน สอบสวน และค้นหาพยานหลักฐานเพื่อการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิดในการบุกรุก และ/หรือก่อให้เกิดไฟฟ้า อาทิจ ข้อมูลดาวเทียม และ/หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๒๙) กระทรวงมหาดไทยกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ในการประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อควบคุมกิจกรรมแหล่งกำเนิดที่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองในพื้นที่ และดำเนินคดีแก่ผู้กระทำผิดอย่างเข้มงวด

๕.๖.๓ การปฏิบัติการในภาวะวิกฤต

๓๐) ให้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เมื่อปริมาณฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน มีค่าเฉลี่ยในชั้นบรรยากาศ ๒๔ ชั่วโมง มีค่าตั้งแต่ ๑๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ติดต่อกัน ๕ วัน เพื่อให้จังหวัดสามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๓๑) คณะกรรมการอำนวยการเพื่อจัดการปัญหาหมอกพิษทางอากาศ กำหนดประกาศนโยบายขอความร่วมมือทุกหน่วยงานเกี่ยวข้องพิจารณางดกิจกรรมกลางแจ้งในช่วงภาวะวิกฤตฝุ่นละออง อาทิ งดการแข่งขันกีฬากลางแจ้ง งดการเล่นคอนเสิร์ตกลางแจ้ง หรือเจ้าหน้าที่ให้ทำงานที่บ้าน (Work From Home) การปิดสถานศึกษาชั่วคราว เป็นต้น เพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพ

๓๒) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดเตรียมห้องปลอดฝุ่นเพื่อดูแลกลุ่มเปราะบาง แจกจ่ายอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล อาทิ หน้ากาก มุ้งสูฝุ่นแก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง และยกระดับการจัดบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุข ทั้งจัดหน่วยปฏิบัติการลงพื้นที่ดูแลประชาชน เปิดคลินิกมลพิษ คลินิกมลพิษออนไลน์ และยกระดับการบริการเวชกรรมสิ่งแวดล้อมของหน่วยบริการสุขภาพ

๕.๖.๔ การสื่อสารประชาสัมพันธ์

๓๓) ยกระดับการสื่อสารประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ในทุกระดับ

(๑) ระดับประเทศ

- ศูนย์สื่อสารการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ศกพ.) รายงานสถานการณ์คาดการณ์ แจ้งเตือนสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ภาพรวมทั่วประเทศสู่สาธารณะ ให้รวดเร็ว ทัวถึง ทันการณ์ และแจ้งข้อมูลต่อคณะกรรมการระดับจังหวัด หน่วยงานกำกับดูแลแหล่งกำเนิด ยกระดับการปฏิบัติการ

- กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคม สื่อสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลองค์ความรู้ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อสร้างความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ

(๒) ระดับพื้นที่ ผู้ว่าราชการจังหวัด ตั้งศูนย์สั่งการและติดตามสถานการณ์ระดับจังหวัด เพื่อสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ต่อสาธารณชนและผู้ได้รับผลกระทบเป็นรายวันในช่วงวิกฤต เพื่อสร้างการรับรู้ และความเข้าใจต่อสถานการณ์ พื้นที่ที่มีการบริหารจัดการเชื้อเพลิง ผลกระทบ การตอบโต้ สถานการณ์ และการปฏิบัติงานของภาครัฐ

(๓) ระดับพื้นที่เสี่ยง ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) วางแนวทางการ แจ้งเตือนภัยสถานการณ์ฉุกเฉินของร่วมกับเครือข่ายผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ยกระดับการแจ้งเตือน สถานการณ์แบบเจาะจงพื้นที่เสี่ยง เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยได้รับข้อมูลการแจ้งเตือนและรับมือ สถานการณ์เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพ

๖. กลไกการบริหารจัดการ

๖.๑ กลไกการบริหารจัดการระดับชาติ โดยคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ ทำหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบาย แนวทางมาตรการ อำนวยการ มอบหมาย ควบคุม กำกับ ประสานงาน และติดตาม การดำเนินงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรมควบคุมมลพิษเป็นหน่วยงานผู้ประสานงานหลัก

๖.๒ กลไกการบริหารจัดการระดับภาคหรือข้ามเขตป่าหรือเขตปกครอง ทำหน้าที่อำนวยการ บูรณาการแก้ไข ปัญหาไฟป่า ควบคุมและดับไฟที่มีความรุนแรงในพื้นที่รอยต่อระหว่างจังหวัด เพื่อเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติการ แบบข้ามเขตปกครอง

๖.๓ กลไกการบริหารจัดการระดับจังหวัด เพื่อเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ ที่มีการบริหาร จัดการแบบเบ็ดเสร็จ

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๕๒๑/๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายที่จะสร้างการมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะการแก้ไข ปัญหา PM_{2.5} ซึ่งเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ สังคม เศรษฐกิจและสาธารณสุข ในวงกว้าง และเป็นปัญหาซ้ำซากเกิดขึ้นในทุกปี จึงจำเป็นที่จะต้องมีการบูรณาการการปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละออง ปี ๒๕๖๘ และข้อมอบหมายที่เกี่ยวข้อง โดย มีการเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ด้วยกลไกการบริหารจัดการ ระดับชาติ ระดับภาคหรือข้ามเขตป่า หรือเขตปกครอง และระดับจังหวัด เพื่อควบคุม ระวัง บรรเทาผลกระทบได้อย่างรวดเร็วทันทั่วทั้งที่ และป้องกัน ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและแก้ไขความเดือดร้อนหรือความเสียหายแก่ประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นายกรัฐมนตรีจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑.๑ องค์ประกอบ

(๑) รองนายกรัฐมนตรี ที่กำกับดูแลกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ประธานกรรมการ
(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	รองประธานกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
(๘) ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
(๙) ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
(๑๐) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
(๑๑) ผู้บัญชาการทหารบก/รองผู้อำนวยการรักษา ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	กรรมการ

(๑๒) ผู้บัญชาการ...

(๑๒) ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
(๑๓) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
(๑๕) อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
(๑๖) อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ
(๑๗) อธิบดีกรมการขนส่งทางบก	กรรมการ
(๑๘) อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม	กรรมการ
(๑๙) เลขาธิการคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย	กรรมการ
(๒๐) อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ	กรรมการ
(๒๑) อธิบดีกรมการค้าภายใน	กรรมการ
(๒๒) อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ	กรรมการ
(๒๓) อธิบดีกรมอนามัย	กรรมการ
(๒๔) อธิบดีกรมควบคุมโรค	กรรมการ
(๒๕) อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	กรรมการ
(๒๖) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
(๒๗) อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
(๒๘) เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	กรรมการ
(๒๙) อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	กรรมการและ เลขานุการร่วม
(๓๐) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการและ เลขานุการร่วม
(๓๑) อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการและ เลขานุการร่วม

๑.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) เสนอแนะนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน

(๒) เป็นศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวก กำกับ และประสานการดำเนินงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน

(๓) บูรณาการ เฝ้าระวัง ขับเคลื่อน และติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน คณะกรรมการ/ศูนย์อำนวยความสะดวก/ศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด เพื่อให้การเฝ้าระวัง ป้องกัน บรรเทา และแก้ไขปัญหาไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) แต่งตั้ง...

(๔) แต่งตั้งคณะทำงาน หรือมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ตามความเหมาะสม

(๕) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๒. ให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันระดับภาค โดยมีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๒.๑ องค์ประกอบ

(๑)	แม่ทัพภาคที่รับผิดชอบพื้นที่	ผู้อำนวยการศูนย์
(๒)	ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดทุกจังหวัด
ในพื้นที่	กรรมการ
(๓)	ผู้แทนสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๔)	ผู้แทนสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๕)	ผู้แทนสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กำกับ
ดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๖)	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๗)	ผู้แทนกรมการปกครองที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๘)	ผู้แทนกองทัพอากาศที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๙)	ผู้แทนกรมฝนหลวงและการบินเกษตรที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๑๐)	ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดในพื้นที่	กรรมการ
(๑๑)	เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาคที่
กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการและ
เลขานุการ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) วางแผน อำนวยการและบูรณาการ การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า รวมทั้งการควบคุมและดับไฟที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบและในพื้นที่รอยต่อระหว่างจังหวัด โดยบูรณาการด้านงบประมาณ อัตรากำลัง เจ้าหน้าที่ เครื่องมืออาสาสมัคร ยุทโธปกรณ์ อุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ และอากาศยาน ฯลฯ

(๒) เฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินสถานการณ์ปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน และดับไฟฟ้า รวมทั้งบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองระดับจังหวัด และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ

(๓) สนับสนุนการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้เกี่ยวกับผลกระทบของไฟฟ้าและหมอกควัน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

(๔) แต่งตั้งคณะทำงานปฏิบัติแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันในพื้นที่ ๑๔ กลุ่มป่าแปลงใหญ่รอยต่อไฟ (Cluster) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการของศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันระดับภาค

(๕) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศมอบหมาย

๓. ให้แต่งตั้งศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ครอบคลุม และผู้ละอองระดับจังหวัด โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๓.๑ องค์ประกอบ

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
(๒) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	รองประธานกรรมการ
(๓) ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด	กรรมการ
(๔) นายอำเภอ ที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๕) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	กรรมการ
(๖) อุตสาหกรรมจังหวัด	กรรมการ
(๗) ขนส่งจังหวัด	กรรมการ
(๘) เกษตรจังหวัด	กรรมการ
(๙) เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
(๑๐) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๑๑) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๑๒) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	กรรมการ
(๑๓) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด	กรรมการ
(๑๔) ผู้แทนกรมฝนหลวงและการบินเกษตรที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๑๕) ท้องถิ่นจังหวัด	กรรมการ
(๑๖) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร	กรรมการ
(๑๗) ผู้แทนภาคประชาสังคม หรือภาคประชาชน ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร	กรรมการ
(๑๘) ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ที่กำกับดูแลพื้นที่	กรรมการ
(๑๙) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการและ เลขานุการร่วม
(๒๐) หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	กรรมการและ เลขานุการร่วม

๓.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) อำนวยการและบูรณาการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ครอบคลุม และผู้ละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน รวมทั้งการบริหารจัดการเชื้อเพลิงและการดับไฟที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของทุกส่วนราชการ รวมถึงบูรณาการด้านงบประมาณ อัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ เครื่องมือ อาสาสมัคร อุปกรณ์ เครื่องมือ และยานพาหนะ

(๒) สั่งการ...

(๒) สั่งการ เพื่อระงับไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละออง ในพื้นที่เกิดเหตุ หรือพื้นที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) ติดตามสถานการณ์ เฝ้าระวังและแจ้งเตือนสถานการณ์ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองรวมทั้งดับไฟในพื้นที่รับผิดชอบ

(๔) ตรวจสอบ กำกับ ควบคุมการประกอบกิจการ กิจกรรมที่ก่อหรืออาจก่อให้เกิดปัญหาภาวะมลพิษทางอากาศที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบหรือพื้นที่เฉพาะ และดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย

(๕) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหา ไฟฟ้า การเผาในที่โล่ง หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เพื่อให้ประชาชนเข้าใจข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

(๖) รายงานปัญหา อุปสรรค และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอำนวยการ เพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศ

(๗) ให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญห ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองระดับ จังหวัด มีอำนาจระงับการใด ๆ เพื่อป้องกัน ระงับ และแก้ไขปัญห ไฟฟ้า หมอกควัน และฝุ่นละอองในพื้นที่ที่ติดต่อกับจังหวัดได้ด้วย

(๘) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน หรือมอบหมายบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือ การปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายได้ตามความเหมาะสม

(๙) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการ ปัญหามลพิษทางอากาศ

๔. การเบิกจ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่จำเป็นต่อการ ปฏิบัติงานของคณะกรรมการอำนวยการเพื่อการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศตามคำสั่งนี้ ให้เป็นไปตามพระราช กฤษฎีกาเบี้ยประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามระเบียบของทางราชการโดยให้ เบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นางสาวแพทองธาร ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี